

Nr 35.

Av herr Nilsson, Bror, m. fl., om statsbidrag till avlöning åt en landsantikvarie för södra Älvsborgs län.

Vid 1945 års riksdag fick kulturminnesvården i vårt land en förbättrad ställning genom den anordning, som träffades genom statsbidrag till de lokala landsantikvariernas avlöning. Det hela förutsatte och byggde på en intim samverkan mellan staten och lokala intressen. I fråga om statsbidragets storlek innebar riksdagens beslut ett godkännande av vederbörande departementschefs förslag — prop. nr 223 — varigenom statsbidraget i varje särskilt fall skulle bestämmas så, att detsamma jämte avkastningen av vederbörande lönefond uppginge till två tredjedelar av landsantikvariernas sammanlagda avlöning, dock att summan av lönefondsavkastningen och statsbidraget icke i något fall överstege 8 000 kronor för varje befattningshavare. Undantag från denna allmänna norm gjordes emellertid beträffande Hallands län, där geografiska och sakliga förhållanden nödvändiggjorde ett avsteg från de sålunda uppdragna riktlinjerna. I detta län finnas nämligen två museer, ett i norra och ett i södra länsdelen, med var sin föreståndare. Riksdagens beslut innebar även i detta fall ett godtagande av Kungl. Maj:ts förslag att låta de lokala sammanslutningarna för kulturminnesvårdens handhavande i Hallands län från anslaget till avlöning åt landsantikvarier erhålla det stöd, som kunde befinnas nödvändigt för upprätthållande av den redan befintliga organisationen.

Genom motioner — I: 352 och II: 544 — riktades riksdagens uppmärksamhet på ett annat mera särpräglat förhållande i detta avseende. Inom Älvsborgs län arbetar kulturminnesvården inom två områden, som såväl geografiskt som sakligt äro åtskilda. Motionärerna ansågo, att detta förhållande var av den art, att De sju häradernas kulturhistoriska förening, som sedan år 1903 med centrum i Borås skapat ett kulturhistoriskt museum med synnerligen värdefulla samlingar, även borde beredas erforderligt stöd i form av statsbidrag.

Statsutskottet framhöll i sitt utlåtande »att onekligen goda skäl tala för en dylik anordning för denna gamla särpräglade bygds vidkommande. Med hänsyn emellertid till det relativt ringa ekonomiska understöd, som Borås museum hittills åtnjutit från Borås stad och Älvsborgs läns landsting, anser sig utskottet likväl i frågans nuvarande läge icke böra biträda det i motionerna framställda yrkandet. Det synes utskottet nämligen självfallet, att det lokala intresset bör mera markant framträda, innan staten träder hjälpande emellan. Vid en mera aktiv inställning från de lokala instansernas sida kommer frågan givet-

vis i ett annat läge, som kan påkalla en anordning liknande den i Halland tillämpade organisationen.»

Borås stad och Älvsborgs läns landsting ha numera beslutat att på ett verkligt sätt medverka till finansieringen av kulturminnesvården i södra delen av Älvsborgs län. Sålunda hava stadsfullmäktige i Borås den 11 oktober 1945 beslutat att för »år 1946 bevilja De sju häradernas kulturhistoriska förening ett anslag å 9 000 kronor jämväl inkluderande den tredjedel av intendents lönen, som icke kommer att bestridas av statsmedel».

Älvsborgs läns landsting har vid lagtima möte den 6 september 1945 beslutat att för år 1946 bevilja De sju häradernas kulturhistoriska förening ett anslag av 3 000 kronor under meddelande tillika, att landstinget förklarade sig villigt bidra till omkostnaderna för en landsantikvarietjänst för södra länsdelen och att frågan om storleken av föreningens framtida anslag från landstinget finge upptagas till förnyad omprövning, sedan landsantikvarietjänst för södra länsdelen inrättats.

Av förestående torde framgå, att såväl Borås stad som Älvsborgs läns landsting gjort de ekonomiska utfästelser, som äro erforderliga för att skapa en betryggande lokal förankring av en blivande landsantikvarietjänst för södra Älvsborgs län.

På grund av vad sålunda anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta utöka anslaget Bidrag till avlöning åt landsantikvarier för budgetåret 1946/47, så att däri inkluderas bidrag till avlöning åt en landsantikvarie för södra Älvsborgs län.

Stockholm den 17 januari 1946.

B. A. Nilsson.

K. J. Olsson.

Georg Andrén.

John Björck.

Joh. Friggeråker.

Knut Hesselbom.
